

MOTIE nr.: M 9.10

datum raadsvergadering:

2 NOVEMBER 2022

aangenomen / verworpen
ingetrokken / aangehouden

Motie energiekosten en schuldhulp

De raad van de gemeente Den Helder, in vergadering bijeen op 2 november 2022,

gelezen

de beantwoording door het college van burgemeester en wethouders op de door Fractie Bazen schriftelijk gestelde vragen betreffende energiekosten en schuldhulp van 18 oktober 2022 (hierna te noemen: "Schriftelijke Antwoord").

De schriftelijke vragen zijn met het verzoek tot urgentie van beantwoording op 19 september 2022 ingediend. De beantwoording heeft helaas lang op zich laten wachten. Bekend is dat er landelijke maatregelen in de maak zijn en zullen ingaan per 2023. De startdatum moet nog officieel worden bevestigd. Tijd is in deze een belangrijke factor.

concluderende dat

een kerntaak van onze gemeente de zorg voor haar inwoners is,

overwegende dat

het kabinet maatregelen heeft aangekondigd om de kosten van energie te compenseren. In 2023 geldt er een prijsplafond. Hoeveel dit is, wordt vanuit de overheid bepaald. Nog niet alle details zijn bekend. De startdatum moet nog officieel door de overheid worden bevestigd.

Omdat het prijsplafond vanaf januari 2023 ingaat, krijgen kleinverbruikers in november en december 2022 €190 per maand korting op de energierekening. Met deze tijdelijke oplossing worden de hoge energiekosten voor een deel gecompenseerd.

Uit de NVVK/Divosa-monitor Schuldhulpverlening in onzekere tijden, blijkt voor het eerst sinds corona een stijging van het aantal aanvragen. De trend van een stijgend aantal aanvragen is al zichtbaar sinds november 2021. Er is geen specifieke doelgroep in de aanvragers van de schuldhulpverlening, de groep aanvragers is divers. Tevens blijkt uit de monitor dat het inkomen van de aanvragers gemiddeld hoger ligt dan voorheen (informatie NVVK.nl).

In deze tijd van inflatie en energiearmoede is het belangrijker dan ooit dat de schuldhulp snel en efficiënt is. De te nemen maatregelen zullen bij lange na niet toereikend zijn voor een grote groep inwoners. Inwoners met financiële problemen komen sowieso al terecht bij de gemeente. Daar moeten wij op voorbereid zijn.

Het is van belang twee groepen te onderscheiden:

- De huishoudens die door een niet-sluitende budget uit de schuldregeling dreigen te vallen; en
- De huishoudens in problematische schulden waarbij het treffen van een schuldregeling wordt gehinderd door een niet-sluitend budget.

Een deel van de antwoorden op de schriftelijk gestelde vragen, geven aanleiding tot het nemen van acute acties en/of maatregelen.

Het Schriftelijke Antwoord geeft onder meer het volgende weer over de huidige situatie:
"Het kabinet zet zich, samen met de NVVK en de VNG, in om landelijk te regelen dat inwoners die vanwege energiekosten geen sluitende begroting meer hebben niet uit de schuldhulpverlening vallen. Landelijk wordt er dus wat op poten gezet voor inwoners in een schuldhulpregeling met hoge energiekosten. Bij onze klanten waar de begroting niet meer sluitend was vanwege hoge energiekosten is het tot op heden ook altijd gelukt om nieuwe afspraken te maken met schuldeisers, waardoor zij niet uit de schuldhulpverlening vallen."

Echter, er worden in de schriftelijke antwoorden ook zorgen geuit over de situatie waarin er een capaciteitsprobleem zou gaan ontstaan.

Schriftelijke Antwoord:

"De gemeente is samen met de organisaties die de schuldhulpverlening uitvoeren voor de gemeente aan het zorgen dat er meer inwoners terecht kunnen voor hulp en vragen bij financiële problemen. Hierbij kan gedacht worden aan het preventief inzetten van budgetcoaching, zorgen dat meer advies- en intakegesprekken gevoerd kunnen worden, zorgen dat informatie over bestaande regelingen goed beschikbaar en bekend is. Echter, mocht er een explosieve stijging komen van het aantal aanvragen voor schuldhulpverlening, dan zal er een capaciteitsprobleem ontstaan."

De gemeente kan op dit moment iedere aanvraag schuldhulpverlening in behandeling nemen. De gemeente Den Helder heeft met de Kredietbank, de uitvoerder van schuldhulpverlening afgesproken dat budgetcoaching preventief ingezet kan worden. Doel hiervan is om erger te doen voorkomen. Maar zoals eerder genoemd, ontstaat bij een explosieve groei een capaciteitsprobleem."

Wat het capaciteitsprobleem betreft wordt de volgende informatie gegeven in het "Schriftelijke Antwoord":

"Het meeste recente onderzoek hiernaar is van onderzoeksbureau ABF research. Zij gaan uit van energiearmoede als huishoudens 10% of meer van hun besteedbaar inkomen kwijt zijn aan energiekosten. Het effect van de maatregelen van Prinsjesdag is meegenomen. Uit dit onderzoek blijft dat alsnog 56% van de huishoudens met een jaarinkomen tot €28.300,- te maken heeft met energiearmoede. Dit zijn in gemeente Den Helder ongeveer 3500 huishoudens. Daarbovenop komt nog de energiearmoede bij hogere inkomens. Volgens het ABF heeft bijna 40% van de huishoudens met een jaarinkomen van €28.300,- tot €38.700,- te maken met energiearmoede. Ook de inkomensgroepen daarboven hebben te maken met energiearmoede. Bij de hogere jaarinkomens is echter wel de kans op buffers wat groter."

Fractie Bazen constateert dat er dus blijkbaar een reëel risico bestaat op het wederom ontstaan van personele capaciteitsproblemen in het Sociaal Domein bij de ondersteuning van de inwoners.

Het reële probleem van warmtevoorziening is een eerste levensbehoefte. Naast het mogelijk "uit de schuldhulpverlening vallen" kunnen er ook andere problemen ontstaan, zoals:

Afsluiting van warmte en energietoevoer;

Hoge aansluitkosten en een nieuw veel duurder energiecontract of in het ergste geval, niet meer kunnen aansluiten op warmte- en energietoevoer omdat de leveranciers niet meer opnieuw willen contracteren.

De indirecte gevolgen:

- Relatieproblemen;
- Eenzaamheid;
- Gezondheidsproblemen;
- Justitiële incidenten;
- Overbelasting van de zorginstellingen.

Tijd is een belangrijke factor bij het merendeel van voornoemde problemen.

Op basis van de schriftelijke antwoorden, is moeilijk in te schatten hoeveel inwoners financieel kunnen én moeten worden geholpen. Verzoek aan het college is scenario's met criteria en bijbehorende budgetten te definiëren. Zodra het gevraagde in kaart is gebracht en een voorstel aan de raad is voorgelegd, kan mogelijk pas worden vastgesteld hoeveel geld er beschikbaar moet zijn.

draagt het college van burgemeester en wethouders op:

1. tot het in kaart brengen van niet alleen de mogelijke financiële problemen voor inwoners, maar ook de praktische problemen die een gevaar vormen voor de eerste levensbehoefte: warmte- en energievoorziening. Dit in termen van aantallen inwoners die dit treft en de omvang die hiermee gepaard gaat, zowel kwantitatief als financieel. Bij die gevallen waar het nodig is, direct in actie te komen;
2. voorts met een gedegen voorstel te komen, waarin duidelijke regels zijn opgenomen:
 - welke inwoners geholpen gaan worden;
 - op welke manier;
 - en in welke mate;Dit voorstel moet passend zijn om de ontstane problemen het hoofd te bieden en niet meer dan dat. Echter geen enkele inwoner mag hier hinder van ondervinden. Dit alles totdat eventueel landelijk "iets op poten is gezet";
3. het voorstel van de wethouder uit te werken om het bestaande Corona steunfonds om te bouwen naar een Energiearmoede steunfonds;
4. gezien de urgentie dit alles op het kortst mogelijke termijn te realiseren. Tijd is in deze een cruciale factor.

Namens:

Fractie Bazen

Kees Bazen

Behoorlijk Bestuur v DH & Julianadorp

Sylvia Hamerslag

Samen Actief Sr

Marinus Vermooten